

TAMPERE.
FINLAND

8/2021

**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIRAPORTTI
TAMPEREEN TOIMINNAN JA
TALOUDEN TOTEUTUMISESTA**

Tarkastuslautakunta 12.10.2021

TAMPERE

1 Tampereen kaupungin talous

Koronaepidemia vaikuttaa kuntien toimintaan jo toista vuotta peräkkäin. Suurimmat menoläykset Tampereella ovat sosiaali- ja terveydenhuollossa mm. koronatestausten vuoksi. Koronaepidemia vaikuttaa voimakkaasti myös joidenkin konserniyhteisöjen toimintaan, kuten Finnpark Oy:n ja Tampere-talon. Valtio korvasi koronakustannukset kunnille vuonna 2020 ja tilikauden tulos oli hyvä niin Tampereella kuin muissakin kunnissa. Kuluvana vuonna korvaukset ovat edellisvuotista vähäisemmät. Arviointikysymys on: miten Tampereen kaupungin talous kehittyy toisena koronavuotena ja miten se vertautuu muihin kuusikkokuntiin?

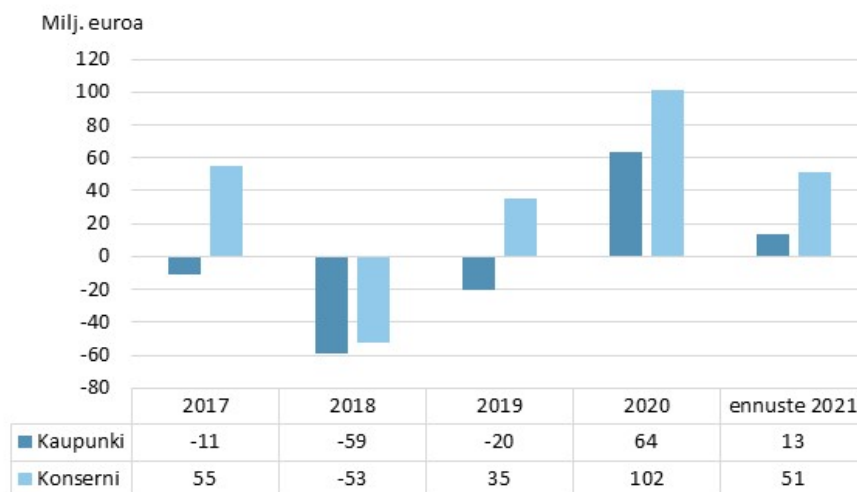
1.1 Tilikauden tulos ja tulosennuste 2021 Tampereella ja muissa suurissa kaupungeissa

Kaupungin tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 13,2 milj. euroa ja se on 50,6 milj. euroa edellisvuotista heikompi. Tuloksen heikkeneminen johtuu mm. siitä, että kuluvana vuonna koronakorvauksia ei korvata täysimääräisesti, kuten vuonna 2020.

Kaupungin tilikauden tulokset ovat olleet alijäämäisiä koko 2010-luvun ajan ja nyt tuloksen arvioidaan olevan toista vuotta peräkkäin positiivinen. Siihen vaikuttavat mm. verotulot ja toimintatuotot. Kuluvana vuonna verotuloja arvioidaan kertyvän noin 1,1 mrd. euroa, mikä on vajaa 66 milj. euroa (6,3 %) enemmän kuin vuonna 2020. Kunnallisverotulojen arvioidaan kasvavan noin 25 milj. euroa ja yhteisöverotuottojen lähes 29 milj. euroa edellisvuodesta. Kesällä voimistunut myönteinen talouskehitys näkyy kuluvan vuoden palkkasumman kehitysarviossa ja siten kunnallisverotulojen tilityksissä.

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 16,8 milj. euroa budjetoitua paremmin. Tuottoja kertyy erityisesti kiinteistöomaisuuden myyntivoitoista, yli 50 milj. euroa.

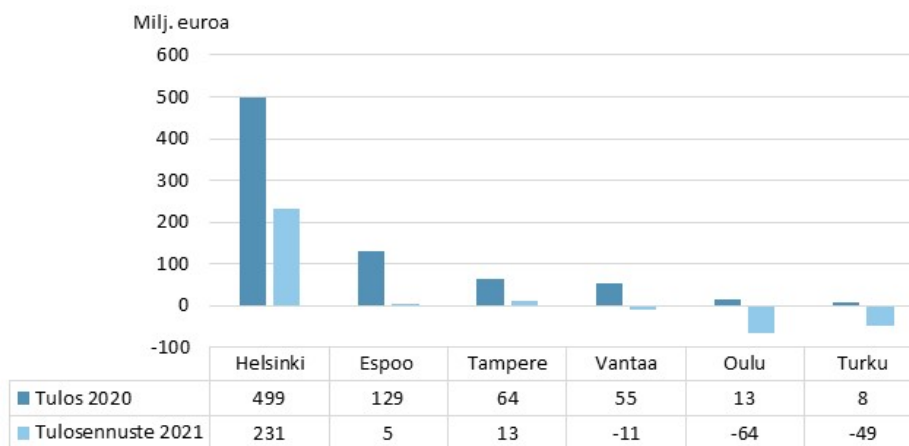
Suurimmat menojen ylitykset ovat sosiaali- ja terveydenhuollossa, jossa koronaepidemian kustannukset ovat edelleen korkeat. Ylityksiä on tulossa myös sivistyspalveluissa sekä kaupunkiympäristön palvelualueella. Toimintamenot ylittävät talousarvion 58 milj. eurolla.

•Tilikauden tulos Tampereella v. 2017–2020 ja ennuste v. 2021, milj. euroa

Kaupungin tilikauden tulos oli peräti 64 milj. euroa ylijäämäinen viime vuonna. Tulosennusteen mukaan ylijäämä olisi tänä vuonna noin 13 milj. euroa.

Konsernin tulos on ollut tarkastelujaksolla ylijäämäinen lukuun ottamatta vuotta 2018. Konsernin tulos oli ennätysellisen hyvä viime vuonna, jolloin se oli noin 102 milj. euroa. Konsernin kuluvan vuoden tuloksen arvioidaan olevan edelleen hyvällä tasolla eli 51 milj. euroa. Korona on heikentänyt erityisesti Tampere-talo Oy:n, Finnpark Oy:n ja Särkänniemi Oy:n tulosta vuosina 2020 ja 2021. Kuluvan vuoden kesän ja syksyn aikana tilanne näyttää kuitenkin jonkin verran parantuneen.

•Tilikauden tulos suurissa kaupungeissa v. 2020 ja ennuste v. 2021, milj. euroa

Taulukossa esitetään kuuden suurimman kaupungin tilikauden tulos vuonna 2020 ja tulosennuste 2021. Lähteet: kaupunkien tilinpäätökset ja tilikauden aikaiset raportit. Tilikauden

aikaiset raportit on tehty Helsingissä, Espoossa, Oulussa ja Turussa kesäkuun lopun tilanteesta ja Vantaalla ja Tampereella elokuun lopun tilanteesta.

Kaikkien kuusikkokuntien tilikauden tulokset olivat ylijäämäisiä vuonna 2020, mihin vaikuttivat valtion koronakorvaukset. Nyt tulosennusteet ovat kaikilla edellisvuotista heikkommat.

Helsingin tulosennuste on yli puolet heikempi kuin vuoden 2020 tulos, mutta se on edelleen omaa luokkaansa. Helsingin toimialat ovat ennakoineet, että menot toteutuisivat alkuperäistä talousarviota suurempina. Toteutumaraportissa kuitenkin todetaan, että toimialojen menoennusteet saattavat olla liian suuria, jolloin tilikauden tulos voi olla ennakoitua parempi.

Espoon tuloksen arvioidaan olevan vain 5 milj. euroa, kun vuoden 2020 tilikauden tulos oli 129 milj. euroa. Tulos heikkenee, koska toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 135 milj. euroa ja verorahoituksen (verotulot + valtionosuudet) kasvun arvioidaan olevan vain 0,4 %.

Vantaan tilikauden tuloksen ennustetaan olevan lähes 11 milj. euroa alijäämäinen. Tämä on kuitenkin noin 20 milj. euroa parempi kuin mitä talousarviossa on esitetty. Tulosta ovat parantaneet ennakoitua parempi verotulokehitys, mutta toimintamenot ovat kehittyneet ennakoitua suurempina.

Oulun tilikauden tulosennuste on noin 64 milj. euroa alijäämäinen. Toimintamenojen arvioidaan ylittävän talousarvion lähes 39 milj. euroa, mistä suuri osa on hyvinvointilautakunnan toimialueella, 28 milj. euroa. Toimintatuloja arvioidaan kertyvän talousarviota paremmin. Verorahoituksen arvioidaan toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisena.

Turun osavuosikatsauksen mukaan kuluvan vuoden tulosennuste on noin 22 milj. euroa talousarviota heikempi. Tulosennusteen mukaan tilikauden tulos on 49 milj. euroa alijäämäinen. Toimintamenojen arvioidaan olevan noin 76 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa oli esitetty. Verorahoitusta arvioidaan kertyvän noin 42 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa oli esitetty.

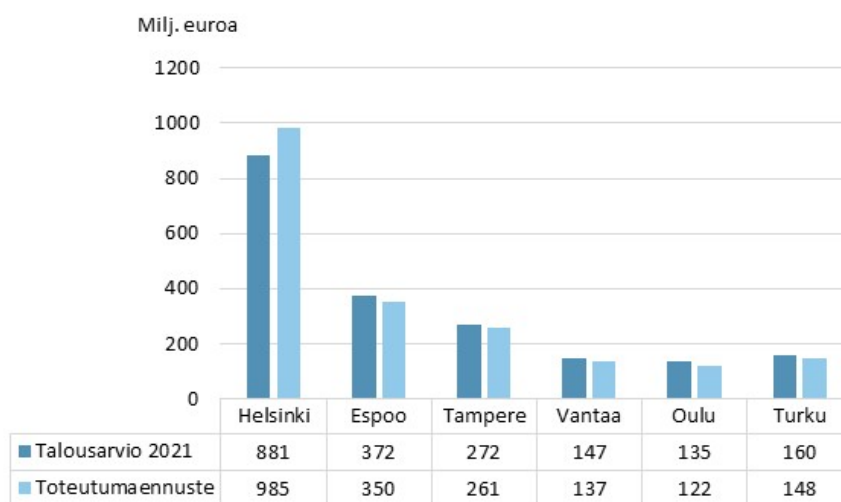
1.2 Kaupungin talous soteuudistuksen jälkeen vuonna 2023

Talouden tasapainottaminen on erityisen tärkeää nyt, kun eduskunta päätti, että soteuudistus tulee voimaan vuoden 2023 alussa. Jatkossa kuntien veroprosenteista vähennetään arvion mukaan 12–13 prosenttia ja kuntien valtionosuudet muuttuvat merkittävästi, kun kunnilta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menot. Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman painelaskelman (päivitys 29.9.2021) mukaan Tampereen valtionosuus on 361

milj. euroa vuonna 2022 ja yksi miljoona euroa vuonna 2023. Vastaavasti Espoon valtionosuus on laskelmien mukaan 153 milj. euroa vuonna 2022 ja 290 milj. euroa vuonna 2023.

1.3 Kaupungin investointiennuste ja verrokkikaupunkien investoinnit

Tilinpäätösennusteen mukaan Tampereen kaupungin investointimenot ovat noin 261 milj. euroa, mikä on 11 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Kaupungin suurimmat investoinnit ovat asunto- ja kiinteistölautakunnassa, 122,9 milj. euroa, yhdyskuntalautakunnassa, 71,3 milj. euroa ja Tampereen Vedessä, 21,0 milj. euroa. Tampereen toteutumaennuste on 34 milj. euroa vuosisuunnitelmaa alhaisempi. Syynä arvioitua vähäisempiin investointeihin on hankkeiden viivästyminen ja/tai hankkeen toteutuminen ennakoitua alhaisemmin kustannuksin.

• Investointimenot suurissa kaupungeissa, talousarvio ja ennuste, milj. euroa

Helsingin ennusteen mukaan investointimenot toteutuvat talousarviota suurempina. Helsingissä valtuusto on hyväksynyt muutoksia investointimenoihin yli 90 milj. euroa. Muiden kaupunkien ennuste on hieman talousarviota pienempi. Espoon osavuositarkastuksessa todetaan, että talonrakennus- ja infrahankkeet ovat edenneet ennakoitua nopeammin koronasta johtuvien vähäisempien matkustaja- ja liikkujamäärien vuoksi. Vantaalla, Turussa ja Oulussa investointimenojen ennakoitu alitus johtuu useiden hankealoitusten lykkäytymisestä ja tavoitebudjettien alittumisesta joissakin hankkeissa.

Investointien rahoitus hoidetaan Tampereella pääosin lainalla. Kaupungin lainakannan ennuste vuoden lopussa on 966 milj. euroa ja siinä on kasvua noin 51 milj. euroa. Asukaskohtaisen lainakannan ennuste on 3 959 euroa, mikä on 164 euroa edellisvuotista enemmän.

1.4 Kaupunkikonsernin tulosenuste ja investoinnit

Konsernin toiminnan ja talouden katsaukseen on yhdistetty kaikkiaan 71 yhteisöä. Kaupunkikonsernin tilikauden tuloksen ennakoitaan olevan noin 51 milj. euroa ylijäämäinen, kun se vuosi sitten oli noin 102 milj. euroa. Tuloksen arvioidaan siis puolittuvan. Merkittävin tulosta alentava tekijä on konsernin toimintamenojen kasvaminen.

Konsernin vuoden 2021 investointimenojen arvio on noin 505 milj. euroa, mikä on noin 60 milj. euroa edellisvuotista enemmän. Suurin osa konsernin investointimenoista aiheutuu kaupungin investoinneista. Tytäryhteisöistä suurimpia investointeja tammi–elokuun aikana tekivät Tampereen Raitiotie Oy, noin 47 milj. euroa, Tampereen Sähkölaitos -konserni, noin 30 milj. euroa ja Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy, noin 17 milj. euroa.

1.5 Tarkastuslautakunnan arviointi kaupungin taloudellisesta tilasta

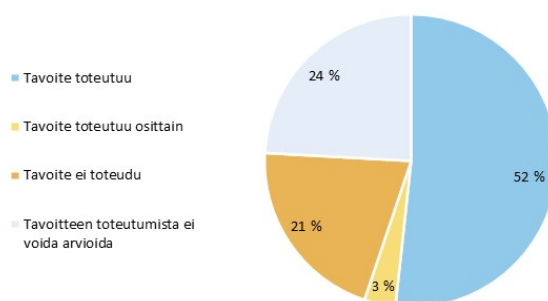
Koko 2010-luvun ajan kaupungin tilikauden tulokset ovat olleet alijäämäisiä ja nyt näyttää siltä, että toisenkin koronavuoden aikana kaupungin tulos olisi positiivinen, 13,2 milj. euroa. Toimintameno-ot ovat kehittyneet ennakoitua suurempina, mutta kertaluonteiset myyntivoitot ja verotulojen hyvä kertyminen nostavat tilikauden tuloksen ylijäämäiseksi. Kaupungin talous näyttää toteutuvan ennakoitua parempana vuonna 2021. Myös konsernin tulosenuste näyttää hyvältä. Kuusikkokuntien keskuudessa Tampereen tulos on keskivaiheella. Kaikkien kuusikkokuntien tulos heikkenee edellisvuodesta ja Vantaan, Oulun ja Turun tulokset näyttävät painuvan alijäämäiseksi tänä vuonna.

Soteuudistuksen hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuonna 2023, jolloin kuntien rahoitus muuttuu merkittävästi. Tarkastuslautakunta toivoo, että kaupungin johto esittäisi pian ennakkolaskelmia kaupungin taloudesta vuonna 2023. Kaupungin taloudelliset lähtökohdat soteuudistukseen mentäessä on pyrittävä saamaan sille tasolle, että kaupunki pystyy jatkossakin investoimaan ja tuottamaan kaupunkilaisille hyvinvointia 12–13 prosenttiyksikköä alhaisemmalla veroproosentilla ja näillä näkymin lähes ilman valtionosuuksia.

2 Vuoden 2021 valtuustotavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2021 talousarviossa konsernihallinnolle ja lautakunnille 48 sitovaa toiminnan tavoitetta, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta. Liikelaitoksille ja Pirkanmaan pelastuslaitokselle asetettiin yhteensä 10 toiminnan tavoitetta. Arviointikysymys oli, toteutuvatko vuoden 2021 valtuustotavoitteet elokuun lopun tilanteen perusteella.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin mukaan kaupungin 58 tavoitteesta 52 %:n odotetaan toteutuvan, 3 %:n toteutuvan osittain ja 21 %:n jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä. Tavoitteista 24 %:n toteutumista ei voida tässä vaiheessa vuotta ennustaa tai niiden toteutumista ei voida arvioida lainkaan.

•Tarkastuslautakunnan arviointi kaupungin valtuustotavoitteiden toteutumisesta.

Tytäryhteisöt raportoivat tavoitteidensa toteutumisesta ja tarkastuslautakunta antaa niitä koskevan arviointinsa vasta tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupungin sitovista toiminnan tavoitteista yhdeksän toteutetaan kehitysohjelmissa. Niistä seitsemän odotetaan toteutuvan ja kahden jäävän toteutumatta. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi kehitysohjelmit on asetettu toimenpiteet, joiden toteutumista arvioidaan tämän luvun viimeisessä osassa.

Asiakirjassa Toiminnan ja talouden katsaus 8/2021 on annettu selvitykset valtuustotavoitteiden toteutumisesta. Tässä luvussa käsitellään sellaiset tavoitteet, joista tarkastuslautakunta haluaa kertoa näkemyksensä tai antaa lisätiedon.

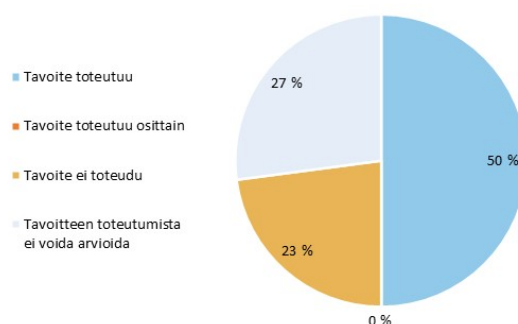
Tarkastuslautakunnan arviointi vuoden 2021 valtuustotavoitteiden toteutumisesta

Neljäsosaa tavoitteiden toteutumisesta ei voida arvioida vielä tai ei lainkaan. Elokuun lopun tietojen perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että yli puolet valtuustotavoitteista toteutuu, joten suunta on hyvä.

Koronaepidemia esti edelleen kävijämääriin ja joukkoliikenteen matkustajamäärään liittyvien tavoitteiden toteutumisen. Kaupungin työvoimakustannuksia ja käyttökustannuksia koskevat tavoitteet jäänevät toteutumatta koronaepidemiasta aiheutuneiden kustannusten takia.

2.1 Lautakuntien ja konsernihallinnon tavoitteet

Tarkastuslautakunnan arvioinnin mukaan 50 % lautakuntien ja konsernihallinnon sitovista toiminnan tavoitteista näyttäisi toteutuvan ja 23 % jäävän toteutumatta vuoden loppuun mennessä. Tavoitteista 27 %:n eli 13 kappaleen toteutumista ei voida arvioida. Näistä kaksi jää arvioimatta siksi, että arviointiin tarvittavia tietoja ei ole saatavilla. Muiden 11 tavoitteen arvioiminen ei ole mahdollista vielä tässä vaiheessa vuotta.

•Tarkastuslautakunnan arviointi lautakuntien ja konsernihallinnon sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumisesta.

Ikäihmisten asuminen

Ikäihmisten asumista koskeva tavoite on, että noin 92 % asuu kotona, vähintään 6 % tehostetussa palveluasumisessa ja enintään 2 % pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Tarkastuslautakunta odottaa tavoitteen toteutuvan, sillä elokuun päättyessä ikäihmisistä 91,4 % asui kotona, 7,5 % tehostetussa palveluasumisessa ja 1,1 % pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Kotona asuvien osuus 91,4 % on tarkastuslautakunnan arvioinnin mukaan riittävä, sillä tavoite on *noin* 92 %. Kaupunginhallituksen arvio on, että tavoite toteutuu osittain vuoden loppuun mennessä.

Asiakaskokemuksen paraneminen

Asiakaskokemuksen paranemista koskevan tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida. Tavoite koskee useita palveluita, joista muutaman toteutumista ei voida arvioida lainkaan ja muutamien toteutumista ei voida arvioida vielä. Kaupunginhallitus raportoi tavoitteen toteutuvan osittain.

Digitaalisten palvelujen seuranta

Tavoite oli käynnistää digitaalisten palvelujen kokonaiskuvan seuranta. Tavoitteen odotetaan toteutuvan. Valtakunnalliseen Suomi.fi-palvelutietovarantoon ilmoitetuista Tampereen kaupungin palveluista 27 % tarjoaa tällä hetkellä verkkoasiointimahdollisuuden. Verkkoasiointi tarkoittaa mahdollisuutta käyttää palvelua verkossa esim. tekemällä varaus tai ostamalla pääsylippu. Kaupungin verkkoasiointipalveluihin kuuluvat mm. Nella Nettilataus, PIKI-verkkokirjasto ja koulujen Wilma-järjestelmä.

Digitaalisten palvelujen mittaristo kehitettiin vuonna 2020 ja otettiin käyttöön alkuvuonna 2021. Mittariston avulla seurataan verkkoasiointimahdollisuuksien lisäksi mm. palvelukohtaisia käyttäjämääriä, asiakastyytyväisyyttä ja asiakkaiden saapumisreittejä palvelun verkkosivulle. Mittariston tuottamaa tietoa tarvitaan nykyisten ja uusien palvelujen kehittämiseen. Digitaalisten asiointikanavien määrä on liitetty kaupungin tuottavuusmittaristoon.

Digitaalisten palvelujen käyttöaste

Digitaalisten palvelujen käyttöasteen parantumistavoitteen toteutumista ei voida arvioida kokonaisuutena. Tavoite koskee viittä lautakuntaa, joista kolmen kohdalla toteutumista ei voida arvioida. Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan tavoitteen odotetaan toteutuvan.

Uusittavien maanvuokrasopimusten digitaalinen allekirjoitus ja kaupunkiseudun tilavarauspalvelu Varaamo ovat vuonna 2021 käyttöönottovaiheessa eikä niiden käyttöasteesta tai sen kehityksestä ole vielä saatavilla tietoa. Näiden palvelujen käyttäjämäärät ovat kuitenkin kasvaneet käyttöönoton edetessä. Työllisyyspalvelujen tavoite digitaalisten palvelujen käyttöasteen kasvattamisesta ei ole koronatilanteen takia tarkoituksenmukainen. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida. Digitaalisten palvelujen käyttöaste oli koronaepidemian takia niin korkea vuonna 2020, että sen lasku vuonna 2021 on toivottavaa asiakkaiden lähitapaamisten tullessa taas mahdolliseksi.

Digitaalisten palvelujen käyttöasteen odotetaan kasvavan joukkoliikenteen mobiilimaksamisessa, terveystietopalvelujen vahvaa tunnistautumista vaativissa palveluissa ja Tredun työssäoppimissopimuksissa.

Tarkastuslautakunnan suositus: tavoitteet tulee asettaa siten, että niiden toteutumisen arvioitiin tarvittava tieto on saatavilla.

Smart Tampere -kehitysohjelman tavoitteet

Smart Tampere -kehitysohjelma toteuttaa mm. automaattiliikenteen testialueeseen ja IoT-alustaan liittyviä kaupungin sitovia toiminnan tavoitteita (2 kpl) ja kehitysohjelman toimenpiteitä (2 kpl). Tavoitteet toteuttavat kaupunkistrategian kohtaa, jonka mukaan kaupunki avaa kehityshankkeitaan yrityksille uusien liiketoimintamahdollisuuksien synnyttämiseksi. Strategian mukaan kaupunki on uusien ratkaisujen kokeilu- ja kehitysalusta.

Automaattisen liikkumisen testialue Hervantaan

Valtuustotavoite on ”tuotteistaa Hervannan 5G alusta tason 4 automaattiliikenteen testialueeksi”. Tämä tarkoittaa, että yrityksille mahdollistetaan automaattiseen ajoneuvoliikenteeseen liittyvä testaus Hervannassa sijaitsevalla alueella. Taso 4 tarkoittaa sitä, että testiajoneuvo liikkuu ilman kuljettajaa. Tuotekehityksen lisäksi testialuetta tarvitaan valmistautumisessa tulevaisuuden automaattiseen liikenteeseen Tampereella. Sen avulla saadaan tietoa ja kokemusta esimerkiksi liikenteenohjauksen ja liikennejärjestelmän kehittämiseen. Tällainen aidossa kaupunkiympäristössä toimiva testialue on melko harvinainen ja se voi lisätä Tampereen seudun kansainvälistä houkuttelevuutta yhteistyökumppanina. Tavoitteen odotetaan toteutuvan, sillä tuotteistaminen valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunnan suositus: tavoitteet tulee ilmaista niin, että lukija ymmärtää tavoitteen ilman erityisasiantuntemusta.

Kokeilut IoT-alustalla

Tavoite on käynnistää kaksi kokeilua IoT-alustalla ja tavoitteen odotetaan toteutuvan. IoT (Internet of Things) -alusta kerää laitteista tietoa, jota käytetään esimerkiksi huollon ennakointiin tai etävalvontaan.

Tampereen IoT-alusta on avoin eli yritykset ja muut toimijat voivat testata sillä ratkaisujaan. Testattavat ratkaisut eivät ole vielä tiedossa, sillä ne valitaan innovaatiokilpailussa. Alustaa hyödynnetään aluksi älykkäässä ulkovalaistuksen ohjausjärjestelmässä, jonka energiatehokkuus on parempi kuin perinteisissä järjestelmissä. Alustaa hyödynnetään aluksi myös kaupunkiympäristön tilannekuvan sensoroinnissa. Tämä tarkoittaa tiedon keräämistä sensoreilla ja kameroilla esim. liikennemääristä, liikenteen vaaratilanteista, maan pinnan kosteudesta ja lämpötilasta, ilmanlaadusta tai ihmismääristä. Saatua tietoa hyödynnetään esim. kaupungin infrakunnossapidossa tai liikennejärjestelmän suunnittelussa. Sensoroinnissa käytettävät kamerat eivät välitä kuvia ihmisistä vaan ainoastaan tulkintoja esim. kuvan ihmismäärästä.

Tarkastuslautakunnan suositus: tavoitteet tulee ilmaista niin, että lukija ymmärtää tavoitteen ilman erityisasiantuntemusta.

Energiankulutuksen väheneminen

Energiankulutuksen vähenemistä koskevan tavoitteen toteutumista ei voida arvioida, koska eri vuosien väliset tiedot eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Tarkastuslautakunnan suositus: tavoitteet tulee asettaa siten, että niiden toteutumisen arviointiin tarvittava tieto on saatavilla.

Tarkastuslautakunnan arviointi konsernihallinnon ja palvelualueiden tavoitteiden toteutumisesta

Digitaalisia palveluita koskevia tavoitteita on kaksi, joista digitaalisten palvelujen seurantamittariston käyttöönottoa koskeva tavoite toteutui. On hyvä, että mittaustietoa saadaan jatkossa verkkoasiointin kehittämisen tueksi. Valtuustokauden 2018–2021 tavoite on, että valtaosa asiointista on mahdollista tehdä digitaalisessa kanavassa. Tämä tavoite ei toteudu, sillä verkkoasiointimahdollisuuksien osuus kaikista palveluista on vasta 27 %.

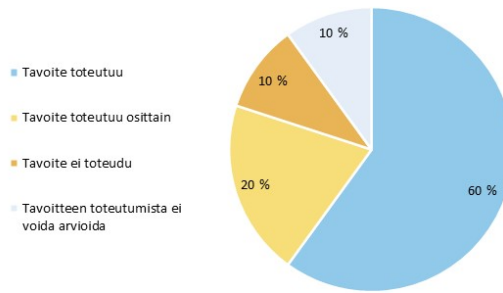
Digitaalisten palvelujen määrä ja käyttäjämäärä ovat kasvussa, vaikka digitaalisten palvelujen käyttöasteen paranemistavoitetta ei voida arvioida kokonaisuutena. Digitaalisten palvelujen käytön kasvu on tavoitteen mukainen suunta. Esimerkiksi joukkoliikenteen mobiilimaksamisen käyttöaste on kasvanut nopeasti ja nyt jo yli 77 % kertalipuista ostetaan mobiililippuna.

Kaikki raitiotietä koskevat tavoitteet näyttävät toteutuvan. Raitiotien investointihanke on edennyt läpi koko hankeajan tavoitteidensa suuntaisesti, mikä tukee kaupungin elinvoimaisuutta.

Tavoite Tampereen valinnasta kulttuuripääkaupungiksi ei toteutunut. Tarkastuslautakunta kannustaa haun aikana syntyneiden ideoiden ja ohjelmien hyödyntämiseen muulla tavoin.

2.2 Liikelaitosten ja Pirkanmaan pelastuslaitoksen tavoitteet

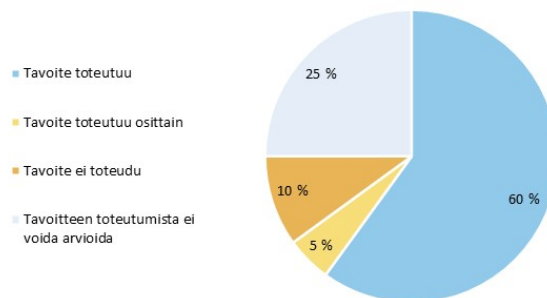
Kaupungin liikelaitokset ovat Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos ja Tampereen Vesi Liikelaitos. Tarkastuslautakunnan arvioinnin mukaan liikelaitosten ja Pirkanmaan Pelastuslaitoksen tavoitteista kuusi näyttäisi toteutuvan, yksi jäävän toteutumatta ja kaksi toteutuvan osittain vuoden loppuun mennessä. Yhden tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida.

•Tarkastuslautakunnan arviointi liikelaitosten ja Pirkanmaan pelastuslaitoksen tavoitteiden toteutumisesta.

2.3 Kehitysohjelmien toimenpiteet

Kaupungin kehitysohjelmat ovat Viiden tähden keskusta, Hiedanranta, Raitiotie, Smart Tampere, Vetovoimainen elämyskaupunki ja Tampere Junior. Kehitysohjelmille on asetettu sitovien toiminnan tavoitteiden toteuttamiseksi 20 toimenpidettä, joista 12 näyttäisi toteutuvan, yksi toteutuvan osittain ja kaksi jäävän toteutumatta. Neljän toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida vielä ja yhden toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida lainkaan.

•Tarkastuslautakunnan arviointi kehitysohjelmien toimenpiteiden toteutumisesta.

Smart Tampere -kehitysohjelman tavoite kiertotalouden toteuttamissuunnitelmasta jää tarkastuslautakunnan arvioinnin mukaan toteutumatta, koska suunnitelma valmistuu vasta alkuvuonna 2022. Kaupunginhallitus raportoi tavoitteen toteutuvan osittain vuoden loppuun mennessä.

Vetovoimainen elämyskaupunki -kehitysohjelman toimenpide oli seuraava: Varmistetaan asiantuntijaraadin vierailun ja vuoden 2026 kulttuuripääkaupungin valintatilaisuuden onnistuminen. Toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida, koska toimenpiteestä ei ilmene, minkälainen on onnistunut vierailu tai tilaisuus. Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan tavoite toteutui.

Tarkastuslautakunnan suositus: tavoitteet tulee kirjata yksiselitteisesti.

Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman yksi tavoite on laatia ja käynnistää toimenpideohjelma läntisen keskustan visiotyön pohjalta. Tavoite toteutui. Visiotyö valmisteltiin yhdeksän kuukautta kestäneessä suunnitteluprosessissa alueen merkittävien kiinteistönomistajien kanssa vuonna 2020. Yli 750 henkeä osallistui prosessiin ja heidän joukossaan oli kuntalaisia, asiantuntijoita, kaupungin suunnitteluyksikköjä, eturyhmiä ja poliittisten puolueiden edustajia. Visiotyön pohjalta laadittiin vuonna 2021 toimenpideohjelma, jonka kaupunginhallitus hyväksyi kesäkuussa. Toimenpideohjelma vastaa visiotyössä ilmenneisiin tarpeisiin, joita ovat mm. viheralueet, houkuttelevat aukiot, kävelykadut, kävelysillat sekä Hämeenpuiston ja Keskustorin toimintojen ja tapahtumien kehittäminen. Ohjelma toteutetaan vuoteen 2040 mennessä.

Tarkastuslautakunnan arviointi kehitysohjelmien toimenpiteiden toteutumisesta

Kehitysohjelmien toimenpiteiden toteutus etenee hyvin ja valtaosan niistä odotetaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä. Tämä on kaupungin strategisten muutosten toteuttamisen kannalta tärkeää, sillä kehitysohjelmat ovat keskeisiä strategian toteutusvälineitä.

Läntisen keskustan visioprosessiin osallistui koronarajoituksista huolimatta yli 750 henkeä. Toimenpideohjelma laadittiin visiotyön pohjalta. Tämä on kaupungin osallisuus- ja yhteisöllisyystavoitteiden mukaista toimintaa.

SOKOS

20%

TAMPERE